

Одговорност ваздушног превозиоца робе

Правни извори

1) домаћи – ЗООСПВС 2011 изм. 2015

2) међународни

а) Варшавска конвенција о међунар. ваздушном превозу 1929

б) Хашки протокол 1955

в) Гвадалахарска конвенција 1961

г) Гватемалски протокол 1971

д) Монреалски протоколи 1975

ђ) Монреалска конвенција 1999 (ступила на снагу 2003); Србија ратификовала

Одговорност превозиоца

Режими: 1) превозничка – губитак, оштећење, закашњење 2) деликтна за штете на земљи и 3) општа – остали случајеви штете

Превозничка одговорност

- основ – 1) губит. и оштећ. - претпостављена кривица или узрочна веза? 2) закашњење – претпостављена кривица

- ослобођење - разлози

1) Варшавска конвенција

- “доказ да је предузео све нужне мере или да их је било немогуће предузети”
- непознат узрок – ризик корисника

2) Монреалска конвенција – 1) мане робе 2) рат 3) акти јавне власти 4) кривица корисника

- трајање режима – од пријема робе на аеродр. до њеног напуштања одредишног аеродрома

Превозничка одговорност

- претпоставка губитка – 7 дана по истеку рока за предају робе примаоцу

- ограничење

* Варшавска конвенција – 250 поенкаре франака по kg изгубљене, оштећене или закаснеле робе

* Монреалска конвенција – 17 SDR по kg

* наше право: губитак, оштећење и закашњење - 17 \$ по kg

- неограничена одговорност: а) намера и крајња непажња б) декларација вредности терета

- узастопни превоз – солидарност првог превозиоца и међупревозиоца пошиљаоцу, односно међупревозиоца и последњег превозиоца примаоцу

Превозничка одговорност

- рок за приговор - преклузиван

* видљиве мане – одмах при пријему

* скривене мане – 7 дана по пријему

* закашњење – 21 дан по пријему робе

- застарелост – 2 године по пријему робе

- природа режима одговорности – релативна императивност

Деликтна одговорност

Појам – за штете лицима и стварима на земљи услед пада ваздухоплова

Узрок пада – 1) уобичајена употреба ваздухоплова или 2) незаконита употреба (нпр. отмица, тероризам – 11. септембар у САД)

Правни извори

1) Римска конвенција о уједначењу неких правила о штети коју страни ваздухоплов проузрокује трећим лицима на површини земље 1952; ратификовале 52 државе

2) Монреалске конвенције 2009:

а) о накнади штете коју ваздухоплов проузрокује трећим лицима (општа конвенц.)

б) о накнади штете услед незаконите употребе ваздухоплова (посебна конвенц.)

Нису ступиле на снагу; Срб. није ратификовала

Деликтна одговорност

Одговорно лице

- РК – власник ваздухоплова
- МК – стварни корисник ваздухоплова (нпр. власник, закупац или отмичар)

Врсте штета за које се одговара

- РК – телесне и материјалне штете
- МК – и менталне штете

Основ – објективна одговорност

Ослобођење

- РК – 1) радња оштећеника или 3. лица 2) рат, грађански сукоби, радње јавних органа
- МК – 1) нема више радње 3. лица, али 2) тешка кривица (намера или крајња непажња) запосленог код одговорног лица, које је га је ваљано изабрало и надзирало!!! (случај пилота самоубице Луфтханзе)

Деликтна одговорност

Ограничење одговорности

- општим начином – до прописаног износа по тежини (носивости) ваздухоплова
- случај и телесних и материјалних штета
 - по пола фонда за сваку врсту штета
 - недовољност половине фонда за телесне штете – преливање из дела за материјалне штете

Обавезно осигурање – осигурач накнађује штету кад је одговорно лице у стечају

Гранични износ – 2 степена: 1) 1. степен – од 750.000 ППВ до 3 милијарде 2) вишак штета – из међународног фонда при ИСАО-у (државе чланице уплаћују)

Неограничена одговорност

- тешка кривица одговорног лица
- право одговорног лица на ограничење иако је запослени узроковао штету тешком кривицом